

SOPRONI UJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

<p>Előfizetési feltételek: A „Soproni Ujság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővítését képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben. Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.</p>	<p>Kiadóhivatal és szerkesztőség: Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám. Távbeszélő 28. szám.</p>	<p>Hirdetések díjtétel szerint, mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik. Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a hivatalba küldendő. Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.</p>
---	--	---

A néppárt kudarcza Sopron-megyében.

Sopron, 1895. június 12-én.

Vettük a következő hirt: „A szanyi kerület lelkeskedő papsága Rábapordányban tartotta tavaszi gyűlését, amelyben Sinkó István ezimzetes kanonok és alesperes egyenként fogta vállatásra a papokat, hogy a néppárt ügyét magukévá tegyék, de negatív eredménnyel, mert Polgár Dénes egyedi plébános felszólalására a kerület legbefolyásosabb tagjai tartózkodó álláspontra helyezkedtek.“

Igy szól értesülésünk és mi örömmel vesszük azt tudomásul.

A szanyi kerület lelkeskedő papságának hazafias magatartása azzal a párttal szemben, a mely törvénybontásra sarkal, vallásgyűlöletre és az embertársak megvetésére oktat, megtépve a keresztény szeretet alapelveit: örömet kelt bennünk több ok miatt.

Elmondjuk az okokat.

Nem áztatjuk magunkat azzal, hogy Sopronmegye papsága körében nem akadnak nagy számban, a kik hivei a néppártnak és nem vetik latba befolyásukat a párt előbbre jutásán. Ott van Sinkó István ez. kanonok és alesperes. Ő és barátai hűséggel követik azokat az utasításokat, a melyeket a néppárt középponti irodájából kapnak. Ők nem áttallanak lelépni a szószékről és kortesül szegődni Zichy Nándor gróf mellé. Ők készek a szeretet és béke vallásának magasztos alapelvei közé bevinni a néppárt izgalmait és háboruságot keltő tanait.

Sajnos, hogy Sinkó István hivei sokan vannak.

Ismerjük megyénk papságának politikai hangulatát. Tudjuk azt is, hogy a megye politikai karakterére mindenkori határozó befolyással voltak. Sopronmegyét réges régen úgy ismerték és olyannak mondták az egész országban, mint a melynek leghatározottabban domborodik ki klerikális karaktere. És mikoron e megyében, e megye székhelyén rendezték az első katolikus naggyűlést, — és mikoron e megyében, e megye székhelyén indult meg az első klerikális politikai pártlap: az egész világ tisztában volt azzal, hogy itt van az a fészék, a melyben legjobban melengetik a reakció politikai eszközeit!

A szanyi kerület lelkeskedő papsága, és annak élén Polgár Dénes egyedi plébános, megmutattak és dokumentáltak ország-világ előtt, hogy mit gondol a néppártról.

Tudjuk mi jól, hogy Polgár Dénes és az ő, lelkeszekhez méltóan gondolkodó társai, nem pártoltak át hozzánk. Tudjuk azt is, hogy ő nekik épp oly mértékben nem kellenek az egyházipolitikai törvény-

javaslatok, mint a minő mértékben mi azokat helyeseknek, jóknak, üdvöseknek és az állam központosított hatalmának érdekében elengedhetetleneknek valljuk. Amde mind azért egyetlen szavunk sincsen hozzájuk. Szabad országban élünk, liberális emberek vagyunk: a politikai tolerancia a mi politikai hitvallásunknak egyik alapigazsága.

Amde küzdöttünk és küzdünk továbbra is olyan párt előbbrejutása és terjedése ellen, a mely a politika egise alatt vallásgyűlöletet tanít. Küzdöttünk és küzdünk tovább is olyan párt ellen, a mely a modern kultúra egyik legnagyobb vívmánya ellen folytatandó harcra tüzel. Küzdöttünk és küzdünk továbbra is azon párt ellen, a melynek katonái nem kimélik a fölkezt király szent személyét. Küzdöttünk és küzdünk továbbra is kitartó eréllyel a néppárt megerősödése ellen itt a vármegyében. És ha munkánknek más eredménye nem lesz, minthogy lehetlenné tettük e vármegyében a néppárt meggyökeresedését: mi meglegedetten fogunk munkára tekinteni! . . .

Ha küzdelmeinkben Polgár Dénes és társai is támogatnak: ügyünk biztosan diadalra jut.

Ha Polgár Dénes és társai is azt mondják, hogy nekik a néppárt nem kell: akkor már hatalmas lépéssel jutott előre a mi ügyünk.

Polgár Dénes és társainak állástoglalása a néppárt féktelen agitációi ellen, bizonyára visszhangra kél az egész országban. És mi hisszük, hogy melléjük sorakozik minden pap, a kinek fejét és szívét nem kábitotta el egy felforgatást hirdető nolitikai párt.

M. F.—cz.

A polgármester ügye.

Sopron, június 12.

Sopron szab. kir. város polgársága tegnap óta kínos izgatottságban van. Értelmetlen és megmagyarázhatatlan kérdéseket tolt eléje az a helyzet, a melybe Finck János kir. tan. polgármester jutott és a melybe az ő mulasztásai a várost juttatták.

Hogy is történt a dolog?!

Husvét előtt néhány nappal, április 11-én történt, hogy a polgármester — okul adva egészségének megpusztulását — nyugdíjaztatását kérte.

Nosza lábra kelt egész Sopron. Pártok alakultak. Az egyik örült Finck kérvényének: a másik nem mutatta ugyan örömét, de táplálta azt esőndben a szívében és keresve-keresett új polgármestert: mikor azután nem talált, azok közé állt, a kik a harmadik pártot képezték és egy titkárnak nevezendő irnokkal kívánták kipótolni azt, ami a polgármester urnak — egészségéből hiányzott.

Tudták-e ugyan a harmadik csoport-hoz tartozók, kik hivei Finck polgármes-

ternek, hogy mit tartalmazott a márczius hó 4-én. — tehát hat héttel a nyugdíjazási kérvény beadása előtt kelt miniszteri leirat?!

És a polgármester ur?! Hát tréfának vette a miniszteri leiratot és mindjárt pótolva látta egészségének hiányait, mihelyest látta, hogy a soproniak bizalommal vannak iránta?!

Mi méltányoljuk és elismerjük azt a nagy áldozatot, a mit Finck János hozott a soproniaknak, a mikoron látva, hogy ezek polgármestert nem kapnak, újból odaállott a munka elejére, hogy vigye tovább is azt a nehéz hivatalt, a melynek eddig csak töviseit ismerte meg. Nagy áldozatot hozott; nem megvetendő.

Amde nem gondolta-e meg, hogy minő szint nyer az ő nagy áldozata, ha nyilvánosságra jut az, a mi a miniszteri leiratban van?!

És utóbb, Simon Ödön főispánnak folytatott beszélgetése?! Nem érezte-e ki e tetőtől talpig gavallér és a kötelességtudás mintaképeül szolgálható főispánnal folytatott beszélgetések izéből, hogy az anyámasszonyos kunktátorság kora lejárt?!

Valóban megfoghatatlan ez az egész ügy és talán csak azzal indokolható, a mivel Finck maga motiválta nyugdíjazásért beadott kérvényét: betegségével.

Reánk ujságírókra stereotipe módon ránt olvassák, hogy mi rontjuk Sopron város reputációját és mi vagyunk az okai, hogy Sopronról mostohán gondolkoznak a középpontban. Lehet, hogy sok igaz van benne. Mi ujságírók igaz, hogy gyakorta lehetünk kellemetlenek és ártalmára az olyan dolgoknak, a melyek nem szeretik a napfényt. De mi csak az ujságot írjuk; a megírni valót, azt, a mivel kellemetlenek és ártalmasak lehetünk, azt nem mi csináljuk.

Sopron város érdekeinek száz ujság-cikk sem árthat annyira, mint árt az az eljárás, a melylyel a polgármester első sorban magának, második sorban a munczipiumnak ártott.

Mit is gondoljon rólunk a világ?

Márczius 4-én fegyelmi vizsgálatot kér a polgármester ellen a miniszter; — április 11-én nyugdíjazását kéri a polgármester; — április 25-én visszaveszi a kérvényét, hogy június 11-én megérje a legborzasztóbbat, — a fegyelmi vizsgálatot.

Elrendelte ezt pedig ellene a belügy-miniszter egy olyan kemény hangu rendeletben, a melyhez fogható csak onnan kerül ki, a hol mérlegelni tudják az olyan nembánomságot és lanyhaságot, a melylyel Finck fontos ügyeket elhanyagolt.

Mi tudjuk és akarjuk is méltatni Finck erényeit. Tudjuk, hogy szerény, munkás, jóakaró tisztviselő volt mindenha. Amde mit ér ez, ha nagy munkáját nem bírta.

Nem tudjuk, hogy mit hoz a jövő. Nem is kutatjuk. De reméljük, hogy a mostani krízisből mindenki levonja a tanulságot. —f.

Politikai hírek.

Sopron, június 12-én.

A király nyilatkozatai a külföldön. A „Pester Correspondenz”-nek berlini, diplomáciai körökből eredő tudósítása jelenti, hogy ő felségének a magyar és az osztrák delegációhoz intézett nyilatkozataira Vilmos császár a következőket mondotta:

„Atyai barátom és hű szövetségeseim: Ferencz József császár és király, igazi apostoli király. A béke apostolsága egy európai uralkodónak sem köszönhet többet, mint neki. Európa összes államférfiai iparkodhatnak, hogy az ő be- és kifelé békeszerző uralkodói bölcsességétől tanuljanak.

Goluchovszki a delegáció előtt. Tegnap délután mutatkozott be Goluchovszki Agenor külügyminiszter a delegációnak. Bemutatója rövid és határozott volt. De a bemutató rövidsége nem apasztotta annak értékét. A miniszter két pontban kijelenté mindazt, a mit tőle várni lehetett. Ragaszkodik külpolitikánk eddigi irányelveihez és a hármasszövetséghez; folytatónak pedig kijelenté, hogy azon lesz, miszerint a monarchia minden részének érdekeit egyenlően szem előtt tartja.

A soproni ker. betegsegélyző-pénztár.

A soproni kerületi betegsegélyző-pénztár második (1894.) évi működéséről külön nyomtatott évi jelentésben számol be tagjainak. E minden tekintetben kifogástalanul szerkesztett jelentésből, — mely az igazgatóság fáradságos és önzetlen munkásságáról tanuskodik — a következő érdekes adatokat vesszük ki: A pénztár zárszámadásainak adatai szerint 1894. évi január 1-től december 31-ig 4324 új tag lett bejelentve, s több mint 2000 azon tagok száma, akik a pénztár területén maradvány munkaadótól a másikhoz léptek alkalmazásba, minek folytán az egész pénztári év alatt közel 1200 tagot kellett kezelni és gondoskodni arról, hogy az ezek által fizetendő járulékok akadálytalanul kiszolgáltassanak.

Tekintve, hogy a járulékos-fizetések legnagyobb részét hetenkint történtek s ezen járulékok minden egyes tag egyéni főkönyvi lapján pontosan elkönyvelendők, átlag pedig 6000 állandó tagot lehet alapul venni, s ezek után a 34 kötetbe foglalt 14,000 egyéni főkönyvi lapon egész évben legalább 300,000 bejegyzés eszközölnö, továbbá hogy 3655 beteget nyilván tartani, azokat ellenőrizni, az iktató-könyv szerint beérkezett 2341 ügydarabokat, valamint az ideiglenes és megválasztott igazgatóság által megtartott 6 ülésben 56 ügydarabot elintézni, leírni, expedálni, s legalább 4000 esetben az alapszabályszerű segélynemeket kiutalványozni, 4324 esetben új tagkönyvet kiállítani, 45 bizalmi férfi, 18 orvos, 50 baba és 12 gyógyszerészszel levelezni s értekezni; végre, hogy az ellenőrzési napló 7955 tételt tüntet fel, oly munka, miszerint azokat csak a legmegfeszítettebb szorgalom kifejtése mellett lehetett 3 tisztviselő és 2 napidijossal elvégezni, illetve szigorúan őrködni a felett, hogy a most vázlatosan elősorolt teendők a törvény, miniszteri rendeletek és alapszabályok szem előtt tartása mellett minél gyorsabban elintéztessenek.

E csekély számú tisztviselők teendőit — tisztelet a kivételnek — maguk a munkaadó urak szaporítják és pedig az által, hogy alkalmazottaikat nem jelentik be a törvényes határidőn belül; így több mint 300 munkaadó által be nem jelentett 800 alkalmazottat kellett a pénztár tisztviselőinek leginkább a községekben kinyomozni, azokat írásban meginteni, esetleg feljelenteni, továbbá mert több mint 200 esetben a munkaadó urak az alkalmazott munkába lépésének időpontját 1—25 héttel későbbre tették ki a bejelentési lapokon, mi által a pénztárt 4164 kor. 50 fillérrel károsították volna meg, mely összeg menthetetlenül elveszett volna a pénztárra nézve. Végre az által, hogy bizonyos munkaadó urak alkalmazottaik bére-ből a járulékokat levonták, s be nem fizették, minélfogva a pénztár kénytelen volt a levont járulékokat tőlük számtalanszor végrehajtás utján beszédni.

Hogy az első évi eredményé' sokkal szebb eredményt mutat fel a második évi jelentés, alig szorul bizonyításra, ha az első évi zárszámadás és mérleg adatait egymással összehasonlítjuk és

szembeállítjuk. A betegállomány rovataból minden kétséget kizárólag kitűnik, hogy a második pénztári évben 3655 tag részeltetett az alapszabályszerű segélynemekben, vagyis 1511-el több pénztári tag élvezte ezen emberbaráti intézményből eredő jótéteményeket, mint az első pénztári évben, s viszont a zárszámadás kiadási rovataból kitetszik, hogy míg az első évben 28660 kor. 54 fillért, a jelen pénztári évben pedig 41021 kor. 21 fillért, tehát 12360 kor. 67 fillérrel többet fordíthattak tagok segélyezésére. Ezenben ikerült a mult évi 17726 kor. 76 fillér igazgatási költségeket ez évben 14649 kor. 63 fillérre csökkenteni, s e czímen 3077 kor. 13 fillért meggyaldalkodni.

Megemlítést érdemel még, hogy a pénztár ügybuzgó vezetősége a balfi gyógyfürdőintézetben épügy, mint Pöstyénben kieszközölte, hogy a pénztár tagjai nemcsak hogy a fürdőt vehessék igénybe, hanem hogy ott részükre szükség esetén szállás és egészen ingyen élelmezés is kiszolgáltassék.

E dióhéjba szorított kivonat eléggé bizonyítja, humánus intézetünk kitűnő vezetését és azon odaadó munkásságot, mi által pénztárunk az összes vidéki kerületi betegsegélyző-pénztáraknak méltóan mintaképeül is szolgálhat. Pénztárunk fennállásánakbiztosításához nagyban hozzájárult Simon Ödön, kir. tanácsos, főispán, kihez még mint a vármegye alispánjához bármikor fordult a pénztár vezetősége, mindenkor a legnagyobb készséggel czélszerű és bölcs intézkedéseivel támogatta a pénztár érdekeit. Másodsorban Démy Sándor a pénztár igazgató-elnöke és Kolonics Ambrus titkár vasszorgalmának és igazán szívükön viselő ügybuzgóságának köszönheti a pénztár szép fellendülését és virágzását, mely elismerésben és dícséretben a felügyelő-bizottság és választott biróság tagjai is méltán osztozkodhatnak. Végül teljes elismerésünket kell nyilvánítanunk a pénztár tisztviselőinek lelkiismeretes és szorgalmas munkássága fölött.

Adj a Mindenható, hogy e humánus, az emberiség és társadalom javára működő intézet erősbödjön, gyarapodjon és virágozzék, úgy hogy nemes feladatának és az iránta támasztott igényeknek mindenkor megfelelhessen.

Nincs okunk kételkedni benne!

K—r J—f.

Községi közigazgatás rendezése.

Az évek óta elodázott — s a belügyminiszter ígérete szerint — a legközelebb ismét napirendre kerülő közigazgatás rendezése a jegyzői kart is legközelebből érdekelvén, a közigazgatás ezen örökmozgó gépei serényen munkálkodnak egy a kormányhoz felterjesztendő emlékiraton.

Az emlékirat szerkesztéséhez az országos központi jegyző egyesület vezetősége a megyei egyesületeket véleményadásra szólította fel.

Vármegyénk jegyzői egyesületének válaszmánya egy ily szakvélemény kidolgozásával Molnár Ferencz torma-falusi jegyző urat bizta meg, a ki a megbízatásnak megfelelően az általa kidolgozott és 17 pontban foglalt érdekes szakvéleményt a május 13-án tartott egyleti közgyűlés elé terjeszté.

A közgyűlés az előterjesztett szakvéleményt élénk érdeklődéssel tárgyalta és Vadász Bánk csornai és Dobos Gábor vágbi jegyzők — nagyon helyes — indítványára elhatározta, hogy: miután a közigazgatás reformálása a nagy közönséget nem kevésbé érdekli és érinti, mint érdekelte az egyházpolitika, hogy tehát a nagy közönség is tudomást szerezhessen a jegyzők — mint a közegek bizalmasai — körében megindult mozgalomról és a követő irányról, a szakvélemény közlésére valamelyik helyi lap kéressék fel.

Nagyra becsüljük derék jegyzőink mozgalmát, nemcsak ama rendkívüli buzgalomért, melyet bokros hivatalos elfoglaltságuk mellett is ezen fontos országos ügy érdekében kifejtettek, de becsüljük különösen azért, mert ők a községi életnek legközvetlenebb megfigyelői és tényezői következésképen a közvetlen gyűjtött tapasztalatok révén a tervbe vett községi reform legilletékesebb véleményezői is.

Szerk.

A szakvéleményt készséggel szó szerint itten közöljük:

Szakvélemény:

a községi és körjegyzők országos központi egyesületének elnöksége által a községek rendezése tárgyában 25/1895. szám alatti körlevelével kiadott kérdőpontokra.

Az országos központi egyesület tisztelt vezetőségének a községi közigazgatás reformálása érdekében mindenha és ma is kifejtett buzgó tevékenységét és réstörési munkálatait nemcsak mi jegyzők, de a haza polgárainak azon milliói is üdvözlettel fogadják, akik a közigazgatás rendezésének égetően sürgős kérdése iránt figyelemmel vannak és érdekel viseltetnek és e kérdés helyes és üdvös megoldását velünk együtt epedve várják.

Azonban, ha körültekintünk hazánk politikai láthatárán, alig lehet — ez idő szerint — kilátásunk arra, hogy a közigazgatás rendezése, törvényhozásunk eme kavargó tengeri kigyója egyhamar felszínre kerül, mert úgy látjuk, hogy hazánkban egy bizonyos áramlat hatalmi érdekekért minden jónak és szükségesnek utját vágja, és a magyar törvényhozást kárhözatos küzdelmekkel meddő veszteglésben tartja.

Kívánatos, hogy ezen áramlattal szemben mi jegyzők is tegyük meg hazafias kötelességünket. Törekedjünk mi is, a magyar állam nagy alkotásai ellen szövetkezett elemek kárhözatos üzemleit teljes erőnkkel ellensúlyozni.

De bármennyire epedünk a közigazgatásnak mielőbb való rendezése után, nem titkoljuk, hogy bizonyos aggodalommal nézünk e valóban fontos és nehéz állami reformáló művelet alkotása elé, — s ezen aggodalmunkat a Szapáry-féle híres esonkított törvény és a Hieronymi-féle post humus javaslat is eléggé indokolhatja.

(Folytatása következik.)

A megyékből.

Völgyfalu, jun. 11. (Saj. tud.) F. hó 7-én Lakits János koresmáros saját házában felakasztotta magát. Az orvosrendőri vizsgálat konstatálta, hogy a szerencsétlen elmezavarban követte el az öngyilkosságot. Ennek folytán a helybeli plébános a család kérelmére rendes sirt engedélyezett neki. Ezen elhatározás ellen a falu hatalmas birái, Pometits, Ferschitz helyettes bíró és Horváth esküdt erőlesen tiltakoztak. A plébános kénytelen volt engedni és Lakitsnak az öngyilkosok számára fenntartott helyen rendelt sirt. A temetésen megjelent a három derék falusi pasa is, és azt tartván, hogy a plébános nem járt el teljesen az ő kívánságuk szerint, csunya botrányt esínáltak. Szégyenletes dolog, hogy ily műveletlen, durva emberek állanak egy község élén, kik nem tisztelik sem a temető szentiségét sem a család tiszteletreméltó gyászát.

Bük, június 11. [Saját tud.] (Az olvasó-kör mulatsága.) A 25 év óta fennálló olvasó-kör pünkösd hétfőjén sikerült jubiláris mulatságot tartott. Ez alkalommal az új dalos egyesület Hajás tanító karmester vezetése alatt szép dalokat énekelt. Guoth Ignác olvasóköri elnök lendületes üdvözlő beszédet mondott, Farkas ev. lelkész a kör történetét olvasta fel, végül néhány műkedvelő egy kis szindarabot adott elő. A kör pénztárának e mulatság 188 forintot hozott. A rendezők és a vendéglős elismerést érdemelnek.

A város hivatalos közleményei.

6406/1895. **Felhívás.**

Sopron városának sertéstartó gazdái, illetve sertéstulajdonosai ezennel felhivatnak, hogy a jövő esztendő-tőkön, azaz folyó évi június hó 13-án, délutáni 3 órakor a színházraktár festőtermében megjelenni sziveskedjenek, hol a sertésvészre vonatkozó miniszteri rendelet tartalma a hatóság részéről Fischer Lipót hatósági állatorvos által bővebben fog szóval is velük közöltetni.

Sopron, 1895. június 9-én.

Glózer,
rendőrfőkapitány.

360/1895. **Hirdetmény.**

Tekintettel arra, hogy városunkban és az ország majdnem valamennyi részében a sertésvész uralkodik, ezennel közhírre tétetik, hogy a nagym. m. kir. földm. Miniszter ur 36500. III. 1895. sz. rendelete értelmében a beteg és fertőzőgyanús sertéseknek netalán szükségessé váló leszurása esetén azok a birtokos méltányos kártalanítása mellett ki fognak az állam által sajátítottatni.

Ennélfogva a sertéstartó gazdák figyelme felhívatik arra, hogy kiki éppen jól felfogott saját érdekére való tekintetből siessen az állatain netán észlelt betegséget az 1888. évi VII. t.-cz. 23. §-a értelmében azonnal a hatóság tudomására hozni; mert csak az, ki ezen bejelentési kötelezettségének eleget tett, számíthat arra, hogy beteg és fertőzösgyanus állatai méltányos kártalanítás mellett ki fognak sajáttítani; holott ellenkező esetben nemcsak kártalanítási igényét veszti el, de kihágást képező ilyen mulasztása ezen fölül még külön szigorú büntetéssel is meg fog torlítani.

Sopronvárosi rendőrkapitányi hivatal, 1895. évi június 9-én.

Glözer,
rendőrkapitány

Könyörödományok a kaboldiak és felső-péterfaiak számára.

Már kimutatott összeg 721 frt 84 kr.

Ajánlott levélben, aláírás nélküli „Iscsi“ postabélyeggel		
Hutter János, Brennbeg	10 frt	—
Piller Ferenczné, Sajtóskál	2 frt	—
Csizmadiák szövetkezete	5 frt	—
Horváth János	1 frt	—
Hoffmann Zsuzsanna	1 frt	—
Rössler Antal és Jenny	2 frt	—
Kraft Pál, posta- és táv. főtiszt	5 frt	—
Russ Teréz k. a.	1 frt 50 kr.	—
Kutsche család	3 frt	—
Lunkányi Károly	10 frt	—
Némethy Viktor	2 frt	—
Hatvan Ferenc	1 frt	—
Graf Miezli, Léka	1 frt	—
Huf József	5 frt	—
Huf Anna és Riza	2 frt	—
Portenschlag	3 frt	—
Weiss L.	3 frt	—
Weiss Emma	2 frt	—
Ofner Mihály	2 frt	—
Ofner Josefa	1 frt	—
Dr. Pósfai Sándor, közjegyző	10 frt	—
Eipelauer Lajos	3 frt	—
Szép István	2 frt	—
Baumann György	5 frt	—
Stráner C.	3 frt	—
Herbst család	2 frt	—
Mészáros Ede	1 frt	—
Dux Lajos	2 frt	—
Dux M. A.	2 frt	—
Özv. Iby Mária	5 frt	—
Ziegler Josefa	3 frt	—
Schiller János	5 frt	—
Józsa Menyhért	5 frt	—
Kremsner József	1 frt	—
Szakácsy Jánosné	1 frt 50 kr.	—
Rupprecht Adél és József	30 frt	—
Thiering Gyula	5 frt	—
Fink József	2 frt	—
„Mond“ asztaltársaság	15 frt	—
N. N.	6 frt	—
Osszesen	902 frt 84 kr.	

További adakozásokat szívesen elfogadunk.

Számadás.

Június 8-án küldtünk Kaboldra	142 frt	—	kr.
Június 10-én dr. Baán Endre alispánnak átadtunk	181 frt	80	kr.
Június 11-én dr. Baán Endre alispánnak átadtunk	261 frt	04	kr.
Június 12-én dr. Baditz Zoltán főjegyzőnek átadtunk (I. IV. nyugtatót)	187 frt	50	kr.
Osszesen	772 frt	34	kr.

Június 12-én este maradt 130 frt 50 kr., amelyet holnap reggel fogunk az alispánnak át-szolgáltatni.

4. sz.

Nyugta

Az Oedenburger Zeitung—Soproni Ujság újabb gyűjtése 187 frt 50 kr., kaboldi és felső-péterfai károsultak részére. Mely összeget a fenti célra mai napon Tek. Romwalter urtól a károsultak nevében köszönettel átvettem.

Sopron, 1895. június 12-én.

Alispán helyett:

Dr. Baditz Zoltán,
főjegyző.

Napi hírek.

1895. évi június 12.

— Lapunk legközelebbi száma a közbeszó ünnep miatt pénteken (f. hó 14-én) este jelenik meg.

— Ő felsége a király a kaboldi és felső-péterfai árvíz-károsultak segélyezésére magánpénztárából egyelőre 1000 frtot adományozott.

— **Kienevezés.** Az igazságügyminiszter Kund Kálmán joggyakornokot kinevezte a soproni törvényszékhez jegyzőnek.

— **Az államépítészeti hivatal. erénye.** Összinté örömmel hallotta a vármegyei közigazgatási bizottság tegnapi ülésén mindenki Hegedűs Gyula kir. főmérnöknek, az államépítészeti hivatal főnökének, azon jelentését, hogy az árvíz által május hóban okozott forgalmi akadályok a gyors és erélyes intézkedések folytán megszűntek és a forgalom minden irányban megnyílt, mivel hogy a megrongált hidak gyorsan tataroztattak.

— **Az igazságügyi palota.** A tegnapi városi közigazgatási bizottságban a főispán szönyegre hozta az igazságügyi palota kérdését. A bizottság megbizta dr. Kania biz. tagot, hogy az aktákat betekintse és a legközelebbi ülésben jelentést tegyen.

— **Uj polgártársak.** Wildzeisz János és neje, született Bauer Teréz és törvényes utódaik Sopron sz. kir. város kötelekébe felvételtek.

— **A kisczell-párdorfi vasut közigazgatási bejárása** — így jelentette ezt a tegnapi közigazgatási bizottsági gyűlésen dr. Baditz Zoltán főjegyző — folyó hó 25-én lesz. A közigazgatási bizottságot dr. Baán Endre alispán, Baditz L. kir. körjegyző, Hujas megyei ügyész és Hegedűs főmérnök fogják képviselni.

— **Az épülő vasutaknak.** Dr. Baán Endre alispán a vármegyei közigazgatási bizottság tegnapi ülésén bejelentette, hogy a Sopron-Pozsonyi vasut javára Okka 10000 forintot és Széleskut 7000 frtot szavazott meg törzsrészevényekre.

— **A soproni kerékpárosok egyesülete** f. évi július 11-én a kaboldi és péterfai árvíz-károsultak javára nemzetközi bicykli-virágkorzót rendez. Eddig már 8 egylet ígérte közreműködését. A híres bécsi kerékpáros Schreiber ez alkalommal be fogja mutatni világraszóló ügyességét. Ide jön Bécsből a gőz motor-kerékpárok tulajdonosa is. E korzó előreláthatólag igen érdekes és látványos lesz.

— **Zászló-avatás.** A nagy-czenki tűzoltó-egylet zászlaját f. hó 29-én avatják fel. Mint zászló-anya Széchenyi Alice grófnő fog szerepelni.

— **Felfolyamodás adó ellen.** A vármegyei közigazgatási bizottság tegnapi ülésén tárgyalták azt a felfolyamodást, a melylyel Haller József, az Eszterházy hercegi birtokok zárgondnokságának igazgatója élt, azon IV. oszt. kereseti adó ellen a melyet 400 forintos drágasági pótlékára vetettek ki. Sugár Sándor hivatkozva a pénzügyminiszternek egyik deciziójára, sérelmesnek tartja a drágasági pótléka való adókövetést. A bizottság a felfolyamodás és Sugár álláspontjára helyezkedik és helyet ad a fellebbezésnek. E határozat ellen André, a pénzügyigazgatóság nevében fellebbezett.

— **Népünnep az árvíz-sújtotta községek javára.** Mindenki siet erejéhez mérten segíteni azon szerencsétleneken, a kiket f. hó 5-én és 6-án Kaboldon és F.-Péterfán koldusbotra jutott az ár. Városunkban a hol eléggé nem méltányolható áldozatkészséggel sietett szegény és gazdag a nyomor enyhülésére, most egy na, yobb szabású népünnepély is készül. Dr. Wallner Ignác városi képviselő és a Zeneegyesület alelnöke kedden este ülésre hívta össze a tőzsdecsarnokba a helybeli dalegyletek előljáróit és karmestereit, a kik megállapították, hogy folyó hó 23-án népünnepélyt rendeznek a Neuhof-kertben. A népünnepélyre Vivenot ezredes rendelkezésére bocsátja ingyen a 76. gyalogezred zenekarát.

— **Egészségünk május havában.** Egészségi viszonyaink május havában elég kedvezőek voltak. A halálozás kisebb volt mint az előző hónapban. A fertőző betegségek között a következő eseteket jelentettek be: bárányhimlő: 6, vörheny 1, difteritisz: 2, fulmirigygyulladás: 1, trachoma: 2. Sopronban, beleértve Brennbegert, a fegyházat, és az idegeneket: 53 személy halt meg, 23-mal kevesebb mint áprilisban.

— **Temetés.** Ma délelőtt tették örök nyugalomra Pollák Salamon hamvait, a melyeket óriási közönség, a soproni hitközségek legelőbbségi kísérték pihenőre. A gyászházban Dr. Pollák Miksa rabbi mondott megkapó, a szívek hurjait megrezgető gyászbeszédet, a mely minden szembe könnyeket hajtott. Künn a temetőben Grünwald rabbi méltatta a derék és hitbuzgó életet élt Pollák Salamon érdemeit.

— **Jégverések.** Megbízható forrásból vett értesüléseink szerint folyó hó 4-e 5-e 6-a közötti időben Sopron és Vas megyékben Nemet-Peresztég, Fűles, Lakompak, Kőszeg, Malomház,

Bóristalva, Szabad-Báránd, Doborján, Loók, Kéthely, Veperd, Czundra, Kabold, Péterfa, Pszt.-Mihály, Rába-Keresztur és Dobra határait sujtotta többé-kevésbé a jégverés.

— **Lopás.** Lehner Vilmos, a Warisch-vendöglő bérlője tegnap azt a kellemetlen felfedezést tette, hogy zsebóráját ellopták. Kérdezőskedéseivel arra az eredményre jutott, hogy egy Kámorszky János nevű munkás járt a vendöglő körül, és innen Harka felé vette útját. Lehner kiment Harkára és itt megtudta, hogy Kámorszky az órát már elzalogosította, a miért a vendöglős a tolvajt azonnal személyesen bevezette a soproni rendőrséghez.

— **A Gierke Oszkár** mechanikus színházában a kaboldi és péterfai árvíz-károsultak javára rendezett előadás a napi kiadások levonása után 10 frt tiszta jövedelmet eredményezett, mely összeget Gierke ur a városkapitányságnak adott át.

— **Helybeli birtokváltozások.** Graf Ottó örökölte néh. Graf Gyula után ennek a várkerületen lévő 103. sz. házból és 2 Steegszántóbeli jutalékát, mégis a malomutczában lévő 1 sz. egész házat és 1 káposztásföldet. — A soproni építő és földhitelbank megvette özv. Graf Gyuláné sz. Ritter Hermina és Graf Ottónak a várkerületen lévő 103. sz. házat 22.000 frtért; — Rupprecht Oszkár és kiskoru Rupprecht Géza örökölték Rupprecht Lászlónak a balfi utczában lévő 16. sz. házból jutalékát; — Artner és neje Lang Janka után örökölték: a) özv. Zimmermann Emilné sz. Artner Emilia a várkerületen lévő 68 sz. házat; b) a várkerületen lévő 70. sz. ház 3/4 részét: kisk. Artner Janka és 1/4 részét özvegy Artner Jenőné sz. Kmetty Eriderika; c) ugyanez utóbbi egy egész Alsó-Löwert; — Lenk Lajos és neje Mayer Roza megvettek Dahnerné sz. Ullreich Zsuzsannától 1 Grübelszántót 671 □-örel 500 frtért; — Kisk. Pfandler Erzsébet örökölte Pfandler Katalinnak 1 Graszner-szölböböl, 1 Übermass- és 1 Sand-szántóföldnek, k-káposztásföldből és 1 Grosse Furthréböl jutalékát. — Ifju Mechle Józsefné sz. Groszmann Hedvig megvett Pinterits Józsefné sz. Jungmann Ilona, Marusák Pálné sz. Stiny Lénárdtól egy 269²/₁₀ □-ölnyi építőhelyet a Csengery-utczában 2766 frt 90 krért. — Dillinger Endre és Tritsch Rezsóné sz. Dillinger Paula átvették id. Dillinger Károlynak a balfi-uton lévő 3. számú házból, 1 Starkner- és 1 Hüttensteiner-szölböböl jutalékát.

— **Művegfuvás.** A várkerület 69. számú háznak egyik üzlethelyiségében mátol fogva bezárólag 14 napig Barth György igazgató a velenszei művegfuvás, fonás, szövés és fűzés művészetét fogja városunk közönségének bemutatni. Az igazgató előzékeny meghívásának engedve személyesen gyözödtünk meg az üvegfuvás rendkívüli, érdekes és tanulságos mesterségéről. Légszesztüz szerkezet segélyével 900 foku melegség fejlesztik, melynél üvegből a legkülönbébb alakok gyorsan és meglepő eredeti utánzatban készülnek. Szerfölött érdekes az üvegvirágok természetű készítése. A magyarázatok kíséretében bemutatott mutatványok megtekintése mindenkinek, ugy felnöttek, valamint gyermekek-, iparosok- és műpártolóknak kiválóan érdekesítő, tudományos és tanulságos. E ritkán és csekély belépti díj mellett látható művészet megtekintését a n. é. közönség szives figyelmébe ajánljuk. —

— **A sertés-kolera.** Tegnap a városkapitánysági hivatalban ujabban három házat jelentettek be kolera-fertözöttnek és pedig egyet-egyet a Várkerületen, a Homokvermen és a Balfi-utczában.

Táviratok.

A király csapatszemlén.

Bruck, (a Lajta/m.) június 12. Ő felsége ma délelőtt folytatta a második táborozásra ideérkezett csapatok szemlét és 9 órakor visszatért Bécsbe.

A delegációk.

Bécs, június 12. A magyar delegáció külügyi bizottsága ma hagyta jóvá a delegációk elé terjesztendő jelentést.

Budapest, jun. 12. (G a b o n a t ö z s d e.)

Buzaajánlat mérsékelte. A vásárlási kedv igen korlátolt. A többi gabonaárakban alig van forgalom.
Buza őszre 7.36—37
Buza május-júniusra 6.29—30
Rozs őszre 6.45—47
Tengeri május-júniusra 10.90—95
Tengeri július-augusztusra 7.33—35
Zab őszre 6.41—43
Káposzta repeze aug.—szeptemberre 5.96—98
Időjárás: esős.

Törvénykezés.

A soproni kir. törvényszék polgári felebezési tanácsa 1895. évi június hó 11-ik napján szóbeli tárgyalás után a következő ügyeket intézte el:

1. Sopron városa közönsége felperesnek Deutsch testvérek és társa, szombathelyi czég alperes ellen a soproni kir. járásbíró előtt 331 frt 13 kr tőke és járulékaik iránt lefolytatott sommás perét, melyben az első bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ügyet Kolos Jenő kir. tszékí bíró adta elő.

2. Középpulya község felperesnek Schmilliár Rozália középpulyai lakos alperes ellen a felső-pulyai kir. járásbíró előtt tulajdonjog elismerése és járulékaik iránt lefolytatott sommás perét, melyben a bizonyítás felvételének a helyszínén leendő ismétlését rendelte el és e végből dr. Rätz Ottó kir. tszékí bírót kiküldte. Az ügyet a nevezett kir. tszékí bíró adta elő.

Nyilvános előadásra került:

1. A Fonciére pesti bizto-ító-intézet soproni

főügynöksége felperesnek Nagy Andrásné kövágó-őrsi lakos alperes ellen a soproni kir. járásbíró-ságnál 9 forint 75 kr. tőke és járulékaik iránt lefolytatott sommás pere, melyben a kir. törvényszék az első bíróság ítélete ellen közbetett felülvizsgálati kérelmet elutasította. Az ügyet dr. Rätz Ottó kir. tszékí bíró adta elő.

2. Klaber Mór soproni lakos felperesnek Kremenetzky M. és társa alperes ellen a soproni kir. járásbíró-ságnál 477 frt 18 kr tőke és járulékaik iránt lefolytatott sommás pere, melyben a kir. törvényszék az első bíróságnak végzését megváltoztatta. Az ügyet Kolos Jenő kir. tszékí bíró adta elő.

1895. évi június hó 18-ik napján szóbeli tárgyalásra került:

1. Haller József felperesnek Biringer Ignác alperes ellen 724 frt 40 kr iránt indított sommás pere.

2. Horváth Imre és neje felpereseknek Lakatos Antal alperes ellen tulajdonjog és járulékaik iránt indított sommás pere.

3. Radl Mátyas telperesnek Pendl János és neje alperesek ellen 290 frt és járulékaik iránt indított sommás pere.

Ismételten megemlítjük, hogy a jegyzői iroda a felek részére hétköznapokon d. u. 3—5 óráig, vasár- és ünnepnapokon pedig d. e. 10—11 óráig áll nyitva.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, június 12.

Egységes járadék . . . 101.30	Magyar hitelbank . . . 495.—
Magy. arany-kor.-jár. 123.30	Länderbank . . . 284.80
4 ^o /o magyar kor.-jár. 98.90	Unionbank . . . 346.75
Magy. földteherm.-köt. 98.70	Allamvasut . . . 443.75
Anglo-bank . . . 173.50	Délvasut-részvé ny . . 112.50
Osztr. bank-egyesület 166.25	Napoleonor . . . 9.64
Osztrák hitelbank . 409.75	Márka 59.40

A magyar rész felelős szerkesztője:
Koor József.
Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

Neu! Neu!

Zum erstenmale hier

im Gewölbe Grabenrunde Nr. 69.

Von Donnerstag, den 13. Juni bis einschließlich den 27. Juni täglich von 10—12 Uhr Vormittags und von 2 Uhr bis Abends:

Die künstliche

Glasbläserei,

Spinnerei, Weberei und Flechterei.

Höchst wichtig, belehrend, interessant für jeden Kunst-, Industrie- und Gewerbetreibenden.

Zahlreiche Anerkennungen von hohen Persönlichkeiten, Schulen, Instituten und Behörden. — Alles Nähere die überall affichirten Plakate.

Entrée: I. Platz 20 kr., II. Platz 10 kr.

Zu zahlreichem Besuch dieser seltenen Schaustellung ladet höflichst ein

486

Georg Barth.

Kurort Wolfs (Balf)

bei Oedenburg (Post- und Bahnstation der Raab-Oedenburg-Ebenfurter Bahn) ist eines der wirksamsten Schwefelbäder bei **Muskel-, Gelenk-, Haut- und Uteribrankheiten**; besonders empfehlenswerth bei Frauenkrankheiten

Badesaison vom 1. Mai bis 30. September

In reizender Lage vom **Heusiedlersee**, bietet es durch seinen Komfort, hübsche Parkanlagen und herrliche Waldwege dem v. t. Publikum alle Annehmlichkeiten eines Badeortes. Ferner altherühmte Trinkquelle (Schwefelhaltiges Sauerwasser) von vorzügl. Wirkung für Magenleidende. Elegant und zweckmäßig eingerichtete Zimmer (Monatszimmer von 16 fl. aufwärts), sowie vorzügliche und preiswürdige Küche. Pension nach Uebereinkommen. **Badearzt: Med. Dr. Josef Salgó, Broipecte**, sowie alle erwünschten Auskünfte gratis und franco. **Julius Bürger**, gew. Mundkoch vob. Sr. k. u. k. Hoheit des Kronprinzen Erzherzog Rudolf. 495

Photogr. Apparate aus Lechner's Fabrik.

David's photogr. Salon- und Reise-Apparat, 3 verschiedene Größen. Werner's photogr. Salon- und Reise-Apparat, 8 versch. Größen. Lechner's Universal-Camera in 3 Ausstattungen. Lechner's Taschen-Camera neu. — **Photojumelle** in 2 Größen. — **Größtes Lager** von Apparaten, Utensilien und Chemikalien für Amateur-Photographen. Preisverzeichnis 14. Auflage. 465b

R. Lechner (Wilh. Müller)
F. und E. Hof- Manufaktur für Photogr.
(Kunstbläserei.) Wien, Graben 21. (Gosstr. Westseite.)

Wichtig für Annoncierende! Inseraten- Marken

auf zusammen 1000 Quadrat-Centimeter Flächenraum im Annoncentheile der „Oedenburger Zeitung.“ offeriren wir

zum Preise von 18 fl.

Diese Marken können wann immer und durch wen immer zur Publikation von Inseraten mit beliebigen Texten in der „Oedenburger Zeitung“ aufgebraucht werden und sind daher unter kleineren Geschäftskleuten eventuell auch auftheilbar.

Auch billigere Jahres-Marken, die jedoch ausschließlich von der betreffenden abonnirenden Firma benutzt werden dürfen, werden abgegeben.

Buch- und Kunstdruckerei
C. Romwalter & Sohn,

Oedenburg, Grabenrunde 121.

Maculaturpapier

und Wickel-Papier

wird billigt verkauft.

Théâtre mécanique

a Paprétén — auf der Pfarrwiese.

Ma és mindennap esti 8 óraker nagy rendkívüli előadás. Vasárnap és ünnepnapokon 2 előadás, délután 4 óraker és este 8 óraker.

Heute und täglich jeden Abend präzis 8 Uhr grosse ausserordentliche Vorstellung. Sonn- und Feiertage 2 Vorstellungen. Anfang der Nachmittagsvorstellung 4 Uhr, der Abendvorstellung 8 Uhr.

Neues Programm: 1. Neapel am Tage des Frohleichnamensfestes; große mechanisch-plastische Darstellung mit einer Fabelung von hundertten mech. Figuren. Das Leben und Treiben des italienischen Volkes. Die große Prozession. Eine Nacht auf dem Meere. 2. Die Schlacht bei Plezna. Die Erstürmung der Griviza-Redoute. Gefangennahme Osman Pascha's und seiner Armee am 9. Dezember 1877. 3. Théâtre Pantomime neu. Vorführung der wunderbaren automatischen Künster. Mr. Koller am gespannten Tanzseil. Neues komische Entrée der Clown. 4. Neu große Original-Geister- und Geipenister-Erscheinungen von lebenden Perionen dargestellt. Der Teufelsput in der Waldschänke.

461

Oscar Gierke,
Direktor.

Toiletten-Geheimniss.

Das einzig reelle Schönheitsmittel, welches die Haut von **Sommersprossen, Leberflecken, Spröde und Rötthe** im Gesicht und an den Händen und **sonstigen Mängeln** befreit, ist:

Bergmann's Lilienmilch-Seife
von Bergmann & Cie., Dresden und Tetschen a. E.

Man achte auf obige Firma und Schutzmarke:
Zwei Bergmänner.

Es existiren bereits werthlose Nachahmungen.
Preis per Stück **40 kr.** vorrätzig bei **Karl Kremser.**

314k

Értesítés!

Friedrich Agost urat, hosszú éveken át volt soproni képviselőnk, saját kérelmére felmentettük és helyette **Thiering Lajos** urat biztuk meg sőreink elárúsításával.

Tiszteletteljesen kérjük ezen változásról tudomást venni, valamint kérjük m. t. üzleti feleinket, hogy ezentul szives megbízásaikkal

Thiering Lajos urhoz Sopronban

méltóztassanak fordulni. Tisztelettel

441

Brunni serfőző részvénytársaság.

Avis!

Ueber Ersuchen unseres langjährigen Vertreters Herrn **August Friedrich** in Oedenburg haben wir denselben von unserer dortigen Vertretung entbunden und hiefür Herrn **Ludwig Thiering** mit dem Verschleisse unserer Biere betraut.

Wir ersuchen höflichst, von diesem Wechsel Kenntniss zu nehmen und die geehrten Aufträge nunmehr an die Adresse des Herrn

Ludwig Thiering in Oedenburg

freundlichst senden zu wollen. Achtungsvoll

Aktien-Gesellschaft der Brunner Brauerei.